

TORONTÁI

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiliteva (Zápolya) u 1
1
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Din Sürögnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Ára:
Az előfizetés ára:
Egész évre . 300 D | Negyedévre . 75 D
Félévre . . . 150 D | Havonta . . . 25 D
1
Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta délben
Din

Megértés.

A világ bármely pontjára is esik a kutató tekintet, mindennél azt látjuk, hogy a zavar, a chaosz sűrű, sőtét köde fekszi meg Európa országait. Franciaország rettenthetetlen következetességgel viszi keresztül a büntető hadjáratot Németországgal szemben és minden újabb eselekedetével a végletekig fokozza a legyőzött birodalom elkeseredését. A gazdaságilag legyöngyült Németország teljes elvészése semmiképpen sem szolgálja Európa újjáépítésének annyira hangoztatott szükségességét, mint ahogy Németország gazdasági leromlása is csak fokozta Európa általános elszegényedését. Magyarország most áll a jóvátétel aktuálissá vált problémája előtt és amennyiben tájékoztató akciója, a kormányférfiak külföldi útja meddő eredménnyel járna: a gazdasági háború Európa közepén eggyel ismét szaporítaná a megbémult, tehetetlenségre kárhozott országok számát. Oroszország gazdasági helyzete még egyre a bomlás jeleit mutatja és egyetlen indicium sem vall arra, hogy belátható időn belül az orosz birodalom nagy kincsei, mérhetetlen gazdasága ismét belekerülne az európai csereforgalom fellendülő ütemébe.

A megértés hiányának pusztító átka lett úrrá Európán fölött és ami mindennél szomorubb tünet: egyetlen oldalról sem mutatkozik igazi hajlandóság arra, hogy az elkerülhetetlen közeledés az egymásra utalt országok között meginduljon. Ma már nincs ország, amely tisztában ne lenne azzal, hogy a háború romjait, elsősorban lelki téren, sürgősen el kell takarítani és hogy öngyilkosságot követ el az az állam, amely csak a saját határáig akar ellátni és nem keresi a támogató kezét, amely más ország területéről nyulhatna feléje. És mégsem mozdul egyetlen kéz sem és ha megmozdul, a csukott ököl újból csak sújtani akar, de még nem érkezett el annak ideje, hogy támogasson, segítsen, nyitott tenyérrel a másik tenyérbe fogódzzék. Közben pedig a mindennapi kenyér egyre drágább lesz, a munkanélküliek tömege egész Európában egyre szaporodik és a gazdasági romlás terén nincs megállás.

A megértés hiánya végzeteszerűen áthúzódik egész Európán, holott a gyűlölet romboló korszaka óta immár hosszú évek multak el. Az államok ijeszítő letargiája valami baljóslatu elrendeléssel nem akar véget érni és vele a végtelenségbe nyulik a terméketlenség, az általános elszegényedés vigasztalan állapota is. A bizonytalanság, a célnélküli vegetálás helyzetében még egyre késik a megértés messzire

esengő, fehrázó riadója, az a tette kész, józan, messze horizontokat megnyitó szózat, amely összefogó, egymásra kapcsoló, általános munkát tudna teremteni Európa egymásra utalt államai között. Klió rég letette a véres eseményeket megőrkítő vésőt, szerte a föld kecskéjén a hősi halottak sirja fölött már ötödször nő magasra a fű és ötödször nyílnak új életet jelentő virágok, a legfájóbb sebek is rég beheggedtek már, de a világ még ma sem tanult meg felejteni és még

ma sem vált vérvé az a meggyőződés, hogy csak a megértés őseréje építheti fel újra a gazdaság romba dőlő hatalmas épületét.

Vigasztalanul, reménytelenül mulik el egyik nap és egyik év a másik után anélkül, hogy az újjáépítés nagy koncepciója legalább halvány körvonalakban a sűrű éjszaka fekete vásznán felvillanna. És nincs is kilátás a jobb jövő beköszöntésére mindaddig, amíg a lelkeket a megértés első hajnalsugara át nem világítja.

Bethlen és Mussolini tárgyalásai.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Róma, máj. 16.

Bethlen és Mussolini egy órában keresztül folytattak megbeszélést a magyar kölcsön ügyéről. Bethlen behatóan ismertette Magyarország gazdasági helyzetét, közigazgatási életét, nehézségeit, amelyek a háború utóhatásaira vezethetők vissza. Rámutatott Magyarország mostoha körülményeire. Részletesen ismertette az ország súlyos pénzügyi helyzetét, azt vitatva, hogy Magyarország és Olaszország között ugyanolyan pénzügyi megállapodást kell létesíteni, mint amilyen Ausztria és Magyarország között van. Majd tájékoztatta Mussolinit a párisi és londoni megbeszéléseiről.

A Magyarországnak nyújtandó kölcsön ügyét nem érintették, mert a tárgyalás csak általános és eszmecsere jellegű volt. Mussolini a tárgyalás végén kijelentette, hogy Olaszország a magyar javaslatokat a legnagyobb figyelemmel és jóindulattal fogja megvizsgálni.

Az Epocha Bethlen utjáról elkezdve kijelenti, hogy Ausztria és Magyarország jóbarátai Olaszországnak. Bethlen számíthat tehát arra, hogy szavait Rómában a legnagyobb jóindulattal hallgatják meg.

Elhalasztották a döntést a magyar kölcsön ügyében.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, máj. 16.

A jóvátételi bizottság az általános zálogjog felfüggesztéséről tanácskozáson meglepetésszerűen úgy határozott, hogy a további tárgyalást május huszonharmadikára halasztja. Az elnapolási indítványt az angol delegátus tette, de bizonyos, hogy az ülés előtt nem hivatalos eszmecsere ezt megbeszéltek, mert jelenleg a döntés lehetetlennek látszott.

Anglia, Franciaország, Olaszország és a kisentente államai elvben hajlandók a külföldi kölcsön felvételét megkönnyíteni. De míg Anglia és Olaszország ezt a problémát főképpen pénzügyi üzletnek tekintette és gyors elintézése ellen nem lett volna kifogásuk, addig a többiek bizonyos feltételeket állítottak föl, amelyeknek teljesítésére Magyarországnak előzetesen köteleznie kellett volna magát. Franciaország és a kisentente ragaszkodik ahhoz, hogy a kölcsön felhasználását a szövetségesek ellenőrizhessék.

A döntést most tehát egy héttel elhalasztották, a hivatalos kommuniké szerint azért, hogy — biztosítsák a magyar kölcsön sikerét.

Közeledés a horvátokhoz.

Jovanovity Ljuba vallásügyi miniszter szenzációs kijelentése.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 16.

A keddi szkupstinaülésnek, mely a késő éjjeli órákig nyult el, mint megírtuk, az volt az eredménye, hogy a képviselői mandátumok nagyobb részét igazoltnak vették és elfogadták. Az ülésnek másik nagy jelentősége abban rejlik, hogy kedvezőbb megvilágításba hozta a szerb-horvát kérdést.

Pribisevity Szvetozár ugyanis az ülés végén tartott beszédében a mandátumok igazolása körüli vita során érintette a radikális-pártnak Radics Sztepannal szembeni helyzetét is. A kitétele a radikális-párt egyik legtekintélyesebb tagja, Jovanovity Ljuba vallásügyi miniszter válaszolt és a leghatározottabban megegyezett a politikai körökben elterjedt bizonyos „Jekötöttségről” szóló híreket.

Jovanovity Ljuba kijelentette, hogy a radikális-pártot semmiféle jegyzőkönyv nem köti le Radicsal szemben. A szóbanforgó okmányt a radikális-párt nem írta alá s így nem is kötelező a betartása. A megegyezésről szóló hírek közönséges intrikák voltak, amellyel egyes politikai frakciók bizonyos politikai célokat kívántak elérni.

A radikális-párt delegátusai és a Radics-párt között lefolyt tanácskozás alkalmával felvett jegyző-

könyvre vonatkozólag Jovanovity Ljuba a következőket mondotta:

„Azt amit az ülésen megbeszéltek, jegyzőkönyvbe foglalták, hogy mint bizonyíték szolgáljon arról, hogy meg van a jóakarát a radikális-párt részéről. Másodsorban azért vették fel a jegyzőkönyvet, hogy bizonyíték legyen arról, miszerint testvéreink között (a horvátokat és szerbeket értve ez alatt) nincsenek oly nagy ellentétek, amelyeket át ne halhatnánk”.

Jovanovity kijelentése különösen a klerikális-párti körökben nagy hatást váltott ki. Korosecék kedvező jelnek tekintik a közeledés jelszavát és biztató jelenségnek tartják a radikális-párti vezető politikus nagy horderejű kijelentését. Politikai körökben ennek a beszédnek tulajdonítják azt, hogy Korosec klerikális-párti vezér tegnap kihallgatásra jelentkezett Pasity Nikola miniszterelnöknel.

A keddi farszító hosszú szkupstinaülés után ellaunyult a klubélet. A parlamenti klubokban alig tartózkodik néhány képviselő, érdelemleges viták pedig egyáltalában nincsenek. A képviselők nagyrésze hazautazott vagy választóiknak körében töltik el néhánynapos szabadságidejüket. A szkupstina legközelebbi ülését, mint már jeleztük, május 22-én tartja meg.

TŐZSDE

Május 16.

Beograd. (Zárlat.) Francia frank 636. Lira 466. Cseh korona 284. Léva 7450.

Devizák: London 4425, Páris 642, Newyork 9575, Genf 173890, Milano 46930, Prága 28725, Berlin 0223, Wien 1357, Bukarest 47, Amsterdam 38.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 555, London 2568, Páris 3705, Milano 2695, Berlin 00126, Prága 1655, Wien 0007825, Budapest 01050, Hollandia 21720, Varsó 00140, Beograd 575.

Budapest. (Zárlat.) London 24125—24725, Páris 347—357, Milano 253—263, Amsterdam 2038—2098, Beograd 54—56, Varsó 1140—1260. A többi változatlan.

Nem tolják ki a fémjelzési határidőt.

A kereskedelemügyi minisztérium leirata.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 17.

Megírta a „Torontál”, hogy a kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben kötelezte az SHS állam területén lakó ékszerészeket, hogy az osztrák-magyar fémjelzéssel ellátott áruikat újabb vizsgálat alá boesássák. A rendelet kiadásának oka az volt, hogy a jelenlegi osztrák és magyar területtől nagymennyiségű arany- és ezüstárut esempészték be az SHS államba s az ellenőrzés szinte lehetetlenné vált, mert a vajdasági kereskedők birtokában rengeteg olyan áru volt, amely osztrák-magyar fémjelzéssel volt ellátva.

A beeskereki kamara — mint megírtuk — felterjesztést küldött a kereskedelemügyi minisztériumnak, amelyben kéri, hogy a május 31-ikéig adott határidőt legalább is két hónappal tolja ki. A kamara intervenciójára tegnap jött meg a válasz. A kereskedelemügyi minisztérium leiratában elmondotta, hogy a határidőt semmiesetre sem változtatja meg és május 31-ikéig minden ékszerésznek feltétlenül eleget kell tennie a régebben kiadott rendeletnek. A minisztérium indokolásában kimondotta, hogy a fémjelzésre hat hónap állt az ékszerészek rendelkezésére, azzal tehát nem érvelhetnek az érdekeltek, hogy rövid volt az idő az előírás teljesítésére.

Az angol-orosz helyzet kiélesedése.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, máj. 16.

Az alsóház, amelynek ülésén Krassin is megjelent, az angol-orosz viszony kiélesedésével foglalkozott. Macdonald kifejtette, hogy noha az orosz kormány válasza több pontban nem kielégítő, mégis alapot nyújt a további tárgyalások felvételére. Neil külügyi államtitkár kifejtette, hogy a szovjetjegyzék nem elfogadható, mert a szovjet kötelező ígérete dacára sem szüntette meg az angol területen a bolsevista propagandát.

Lloyd George figyelmeztette a kormányt arra, hogy óvakodjék az Oroszországgal való viszony megszakításának okául ezt az ügyet felhasználni.

Politikai körök azt hiszik, hogy a két ország között a diplomáciai viszony megszakad.

Nem lesz német kormányválság.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berl'n, máj. 16.

A baloldali pártok el vannak rá tökéltve, hogy nyomást gyakorolnak a kormányra abban az irányban, hogy oly választ adjon az angol jegyzékre, amely a lehetőség szerint megfelel Anglia követeléseinek.

Megszűnik a beeskereki lakásínség.

A városi főszámvevő szenzációs javaslata.

Elengedik a házbéradót. — Mentésítik a házbérpótadótól az új épületeket. — Kedvezmény a gyárosoknak és kereskedőknek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 17.

A sürgős, megoldásra váró problémák között nincs még egy olyan kérdés, amellyel annyit foglalkoztak volna, mint a már szinte elviselhetetlenné váló lakásínséggel. A rendeletek és törvények egymást érték, a kihágási ügyeket ezek által egyre szaporították, a lakosság zöme azonban mindig talált és keres ügyes kibuvót a kellemetlen hatósági előírások alól. Így tehát a legmesszebbmenő jóakarattal és a legmodernebb szellemben szerkesztett rendeletek is teljes fiaskövvel jártak s nem szolgálnak semmiféle gyakorlati eredményt.

A múlt tapasztalatai kétségkívül bizonyították, hogy a lakásínség illetően való megoldása lehetetlen és a megszüntetésére irányuló törekvések helytelen irányban indultak meg. Krizsanov Pája beeskereki városi főszámvevő a tegnapi városi tanácsülésen életrevaló, könnyen megvalósítható javaslatot terjesztett elő, amely elfogadása esetén, ha nem is egyszeriben, de fokozatosan feltétlenül megszünteti a lakásínséget. Krizsanov főszámvevő egy hónapig dolgozott előterjesztésén, amelynek rugója oly életrevaló eszmén alapszik, hogy eredményessége felett előrelátó gondolkodó ember egy pillanatra sem kételkedhetik. A javaslat oly pontokat tartalmaz, hogy kijátszásuk lehetetlenségbe ütközik, a város lakosságának zömét mentesíti bizonyos adóterhektől, amelyeket viszont egy kis töredéknek kell elviselnie. Az ellenőrzés emellett könnyen végezhető s a legravaszabbak sem találhatnak alóla kibuvót.

A főszámvevő javaslatában azt ajánlja, hogy mindazon háztulajdonosok házbéradóját, akik egyedül lakják házukat, emeljék fel a mostani háromszáz tizenöt százalékról hatszázra. Azoknak a háztulajdonosoknak azonban, akiknek legalább is egy lakójuk van, a házbéradót leszállítják ötven százalékra, két lakónál leszállítják negyven százalékra, háromnál harmincra, négyenél huszra, ötnél tízre, míg hat vagy ennél is több lakónál a háztulajdonost teljesen mentesítik a házbéradó fizetése alól.

Hogy a szegényebb lakosságot ne sújtásák ezzel az új rendszerrel, erről az osztályról is gondoskodott a javaslat. Az indítvány szerint szegénysorsú földművesek és napszámosok, ha egyedül laknak házukban, ötven százalék házbéradót fizetnek, ha egy lakójuk van negyven százalékot s minden további lakó után husz százalékkal kevesebbet, úgy hogy hogy három lakónál már mentesítve vannak a fizetés alól. Ugyanígyen elbírálás alá es-

nek azok a háztulajdonosok is, akik nem a saját háztükben laknak.

A gyárakra eddigelé háromszáz százalékos házbéradót róttak ki, amit most felemelnek hatszáz százalékra. A javaslat szerint azonban minden egyes alkalmazott után, akinek lakást adnak, öt százalékos adót leengednek. Husz alkalmazott elhelyezésénél tehát már semmit sem fizetnek a gyárak tulajdonosai. Ugyanez a rendelkezés vonatkozik a bankokra és kereskedőkre is, azzal a változtatással, hogy minden egyes elhelyezett alkalmazott után husz százalékos kedvezményt adnak.

A butorozott szobákkal a javaslat külön foglalkozik s megemlíti, hogy az ilyen lakhelyiségek bérlői is rendes lakónak számítanak a házbéradó kivételénél.

Nagyjelentőségű pont az, amely az újonnan épített házakról szól. Az indítvány kimondja, hogy az új épületek birtokosai tíz évi pótdómentességet élveznek. A határozat szerint a kedvezmény harminc évre érvényes, vagyis ezen idő alatt az adóalap semmiesetre sem emelhető, hanem csak leszállítható. Ennek meghatározása azért szükséges, hogy a háztulajdonosok némi garanciát kapjanak arra, hogy a tíz évi adómentességet annak letelte után nem hajtják be többszörösen az adóalap emelése által.

A javaslatot a tegnapi délelőtti városi tanácsülésen tárgyalták. A tanács könnyűszerrel megvalósíthatónak és célszerűnek találta Krizsanov indítványát és egyöntetű határozatával magáévá tette a nagyszabású tervet. A javaslatot a főszámvevő a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni, úgy hogy elfogadása esetén még 1925. év előtt életbe léphet a határozat, amely megakadályozná a lakások szabad felmondásával várható lakásanarchia bekövetkezését.

Az állami házbéradó alapadót ugyanis nemrégiben emelték fel jelentékeny összegre, úgy hogy a nagy százalékos arány súlyosan érinti a háztulajdonosokat. Ilyen rendszer mellett azonban a legtöbb háztulajdonos kénytelen lesz megválni hat-nyolcszobás lakásától és néhány szobát belőle lakónak átengedni, ha pedig maga is kislakásban szorult meg, inkább építésre határozza el magát, minthogy a horribilis összegre rugó házbéradót fizesse. Végül pedig, akik sempiáron sem akarnak lemondani a kényelemről, más megoldás hiányában megfizetik majd a hatszázszázalékos házbéradót. Ha az állam hasonló eszközökhöz folyamodna, meg vagyunk róla győződve, hogy az eredmény mulhatatlanul bekövetkezne s rövidesen megszűnne a lakásínség.

Hírlik, hogy a kormány a legmesszebbre hajlandó elmenni a garanciák kérdésében. A birodalmi gyűlési pártok elhatározták, hogy a német válasz kidolgozására befolyást gyakorolnak — kormányválságról

azonban egyetlenegy párt sem akar tudni. Az összes pártok ragaszkodnak Cunozhoz. Strezemann, akit kancellárnak emlegettek, szintén kijelentette, hogy nem hajlandó elvállalni a kormány vezetését.

Klasszikus táncest a Kaszinóban.

Beeskerek, máj. 17.

Ugy látszik, visszavonhatatlanul itt a nyár. Mert ha nem is virágozna az ákác, de már a vendéglők elé kitétték a „kertet” jelző néhány esenevész fenyőtöl vagy bukszust és most megjelenik az első kerti előadás is — ez már visszavonhatatlanul: a nyár.

Káldor Boriska klasszikus táncművésznő és Hegyi Elza előadóművésznő egyetlen estőjükkel ma este fél 9 órakor tartják meg a Kaszinó kertjében. A rendezőség ezt a megoldást a legjobbnak találta a hirtelen nyáriásra fordult időre való tekintettel, mert teremben most már fűrhetetlen a hőség. Az estély így kedélyesebb is lesz, mert terített asztalnál zajlik le és a közbeszó időben katonazene szórazokoztatja a közönséget. Az estély műsorán van Gluck Ij Jáneka, Rubinstein Walzerje, Saint-Saens: A hatyru halála, Strauss—Tauszig: Capric és egy Polka Grotzesk, amelyeket Káldor Boriska táncol, Hegyi Elza előadó művésznő műsorán egy esonó kiváló költő műve szerepel. A művésznők toaletttjei Angelo és Reményi fotóművész kreációi. A nagy érdeklődésre való tekintettel minden esetre kívánatos lesz, ha a közönség előre biztosítja magának az asztalát, nehogy este zavarok támadjanak. Kedvezőtlen idő esetén a teremben lesz az előadás megtartva. Jegyek Mangoldnál kaphatók.

Nyári telepet épít a napközi gyermekotthon

Üdültelep a Plank-kertben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 17.

A beeskereki napközi gyermekotthon, jelenleg a Sveti Savska utcában lévő gör. kel. templom udvarában, a volt iskolaépületben folytatja áldásos működését. Sok-sok apró gyermek részeseit itt szülő anyai gondozásban, sok elhagyott kicsikének szereznek a jószívű felügyelőnök második otthonát, mely talán sokkal több jóit nyújt, mint az igazi otthon. Munkásemberek gyermekei kapnak az intézetben helyet, olyanok, akiknek apjuk, edesanyjuk kora reggel a munkába megy és késő estig állja a robotot a mindennapi kenyérért. A felügyelő nélkül maradt gyermekeket ment meg az otthon az utcától, a korai elromlástól, a gondoktól és az elhagyatottság tépő fájdalomtól.

A napközi otthon humánus misszióját, hála a progresszív vezetőségnek, most szélesebb alakra kívánja fektetni. Ertesülésünk szerint ugyanis az otthon vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy a meleg időszak idejére nyári üdültelepet létesít. Erre a célra a legalkalmasabb területnek a helybeli Plank-kertet találta, mely mindenképpen nagyszerűen megfelelne feladatának. A kertben, mely meglehetősen nagy kiterjedésű, bőégesen hely jutna az épület felállítására, megfelelő területet elválaszthatnának játéktérnek, a Plank többi része pedig sétatérül szolgálna.

Az üdültelep felállítására már megtörténtek a szükséges előkészületek. Az egészségügyi miniszté-

riannál intervenáltak abban az irányban, hogy a Németországól esedékes jövátételei faházakból egyet kintaljanak a becskeréki gyermeküdülőtelep részére. Az egészségügyi minisztériumban megígérték, hogy a kérést a legrövidebb időn belül teljesíteni fogják. A napközi gyermekotthon nyári telepének a felállítására tehát a közeljövőben megtörténik.

HIREK

Tanárküldöttség a közoktatásügyi miniszternél. Beogradból jelentő tudósítónk: Trifunovity Misa közoktatásügyi miniszter tegnap délután az országos tanár egyesület küldöttségét fogadta. A deputáció vezetője kijelentette, hogy az ország területén május hó 21-én ezer tanár adja be lemondását. A közoktatásügyi miniszter az ügy kivizsgálására hosszabb haladékot kért és kijelentette, hogy érdemleges választ csak a kormány döntése után adhat.

Veszélyben a becskeréki omnibusz. A becskeréki rendőrség felhívta a helybeli társasközi-tulajdonost, hogy kocsiját, mely egy a rajtaváló utazás biztonsága tekintetében, mint egészségügyi szempontokból, a tisztatlanság folytán, sok kívánnivalót hagy hátra, javíttassa ki és vegye generális javítás alá. A vállalkozó javításra nem bírja fedezni a javítással járó nagy kiadásokat, mert a tegnapi nappal beszüntette a járatokat. Az omnibusz, a jó öreg becskeréki omnibusz húsz évvel ezelőtt kezdte Becskeréket pályafutását, mindegyik vonat érkezésénél és indulásánál hűségesen ott állt az állomásnál s aránylag csekély díj fejében szállította be az utasokat a város központjába. Most ezzel az öreg becskeréki emlékekkel is kevesebb lett.

Munkában a tolvajok. Vakmerő lopás történt tegnap a szomszédos Tótaradécs községben. Eddigelő ismeretlen tettesek behatoltak Farkas Jan lakására és onnan nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A meglopott földműves kára meghaladja az ezernyolcszáz dinárt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

A vendéglős-szövetség zászlószentelési ünnepélye. A bányászati szállodások, kávéházak és vendéglősök szövetsége ma tartja zászlószentelési ünnepélyét. Tegnap fogadó-bizottságok voltak az összes vonatknál, amelyek bekalauzolták a nagyszámúban érkezett vendégeket szállásra. Este nyolc órakor a Bristolban gyülekezés volt, amely után megindult a menet katonazenével az ólén a Zsitni trgra (Buza-térre), ahol Sztaity Milánnának, a gör. kat. zászlóanyának adtak szerenádót. Utána a Solyom-féle vendéglő előtt adott a katonazenekar szerenádót Solyom Györgynének, a római katolikus zászlóanyának. Ezzel a tegnapi ünnepség véget ért. Ma délelőtt fél kilenc órakor a gör. kat., majd a róm. kath. templomban ünnepi istentiszteletet vettek részt az ünnepelő vendéglősök, kávéházak és szállodások. A misék után a Fő-téren nagy ünnepségek közepette történt a zászlószegyek beverése.

Ernesztovácon is földgázra bukkantak.

A meggyújtott gáz állandóan ég.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, máj. 17.

A „Torontál”-nak a becskeréki és környékbeli földgázról írott cikkei felkeltették a szomszédos községek lakosságának az érdeklődését is. A községek vezetői most már gyors egymásutánban folytatják kísérleteiket annak megállapítására, hogy az ő községük is beleesik-e a gázmezőbe, vagy pedig kívül jutott annak területéről. Tegnapra Ernesztovácon (Enőházán) sikerrel járt a vizsgálat s megállapítást nyert, hogy a község alatt nagymennyiségű földgáz van. Ezt látszik legálább igazolni az a tény, hogy a falu csaknem minden kutjában kénes tartalmu vizet találtak, mely a szabadba érve, szikvizszerűen pezsgett. Érdekes, hogy a község határában olyan kutakra is akadtak, amely meggyújtva állandóan égtek.

Ernesztovác községi vezetőségének meghívására Aleksity Bogoljub polgármester autón kintazott a helyszíre, hogy megállapítsa a becskeréki földgázzal szembeállítva, milyen tartalmu földgázt tartalmaz a kérdéses kut. Utjáról és tapasztalatairól érdekes információt adott munkatársunknak.

Bótos és Ernesztovác közötti országúton, közel Ernesztováchoz fekszik a kut. Az uttestől körülbelül egy kilométerre egy esodaszép liget peremén. A kut — mondotta a polgármester — meglehetősen mélyfuratu, a gáznak azonban oly erős

a feltörése, hogy csekély mélységben már felgyülemlik. A gáz a kut szerkezeténél fogva könnyen elválik a víztől és rezervoárt készít magának, amelyből szüntelenül bő mennyiségben feltör. A földgáz már hosszabb ideje kékes-pirosas lánggal ég, amelyet a kut belseje állandóan friss anyaggal táplál. Hogy milyen nagymennyiségű táplálékot kapnak a lángok, mutatja az, hogy a körülbelül husz centiméter magasságra fellobogó lángokat minden erőlködés dacára sem sikerült elfújni. Heves viharok idején elalszik a tűz, a kut melletti legelő kanászai azonban mindannyiszor újra meggyújtják. A földgáz ugyanis már most praktikus célt szolgál, odamennék a környékbeliek „cigarettára gyújtani”.

Ernesztovác község csaknem minden kutjában hasonló eredménnyel végződött a vizsgálat. A többi kutban is meglehetősen csekély mélységben földgázra bukkantak, amely meggyújtva lobogó lánggal égtek. A kutatást mindenestre tovább folytatják s remélik, hogy még sok érdekes adatnak jutnak a birtokába.

Értesülésünk szerint Cvijity Jovan dr.-t, a beogradi akadémia elnökét becskeréki tartózkodása idején meg fogják kérni, hogy vizsgálja meg az ernesztováci földgázleletet is.

Sport

Becskerék válogatott csapatát kedden este állította össze az egyetközi kapitány. A válogatott a következőképpen fog felállani: Zseberán—Gavrilov, Hermann—Bibok, Dadiy, Kotan—Barthou, Podgradszki, Avramov, Kovalszki, Tumo. A csapat csütörtökön délután 5 órakor tréningmérkőzést játszik egy kombinált „B” csapat ellen

* Az „Amerika”-asztaltársaság folyó hó 21-én, pünkösd másodnapján a Hochholzer-féle vendéglő kerthelyiségében jótékony célu tekeversenyt rendez. A verseny délelőtt 10 órakor kezdődik s a társaság szívesen látja összes régi barátait és minden érdeklődőt.

* **Átutalások, hitellevelek és csekkek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrzua Banka D. D.), Veliki Becekerék. — Telefon 43 és 47.

* **Tánemulatság.** Milán Rosulj, a volt „Matilda”-féle vendéglőben szombaton, 19-én este 8 órai kezdettel a tüzoltó-zenekar közreműködésével és halpaprikás vacsorával egybekötött tánemulatságot rendez. Belépődíj nincs. Tisztelettel Milán Rosulj.

* **Átutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Becekerék, Koronaszálló épület.** Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

* **Nikkelezni, galvanizálni** Krausz-nál Veliki Becekerék. Telefon 329.

A kiadvivalat telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

és így nincs kizárva, hogy az összeállításán még változtatni fognak. A mérkőzésen a két csapat kapusát feleserélik, úgy hogy Zseberán csütörtökön a „B” csapatban véd, az erősebb esatársorral szemben.

Szerkesztésért felelős Juhász Ferenc.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó felelőségem

HOLLÓSSY JÓZSEFNÉ

szül. MICHI KATALIN

elhalálása alkalmával részvétnyilvánítással és a temetésen való megjelenésükkel nagy bánatunkban vigasztalni igyekeztek, különösen az I-ső velikebecskereki pincér pótszolgálat-egyesület t. tagjainak a temetésen testületileg való megjelenésükért ezuton mondunk hálás köszönetet

HOLLÓSSY JÓZSEF.

Ügyes leányt

aki perfekt himez 969
és azzuroz, keres

NEUBAUER,

Szvetoszavszka (Szerbtemplom) u. 12.

Fényképezési szaküzlet

MIMOSA, N. S. G., BAYER, SATRAP, HAUF, PERUTZ, AGFA, VERAX és LEINER gyártmányok gyári lerakata

Szakképesz eredeti

gyári áron!

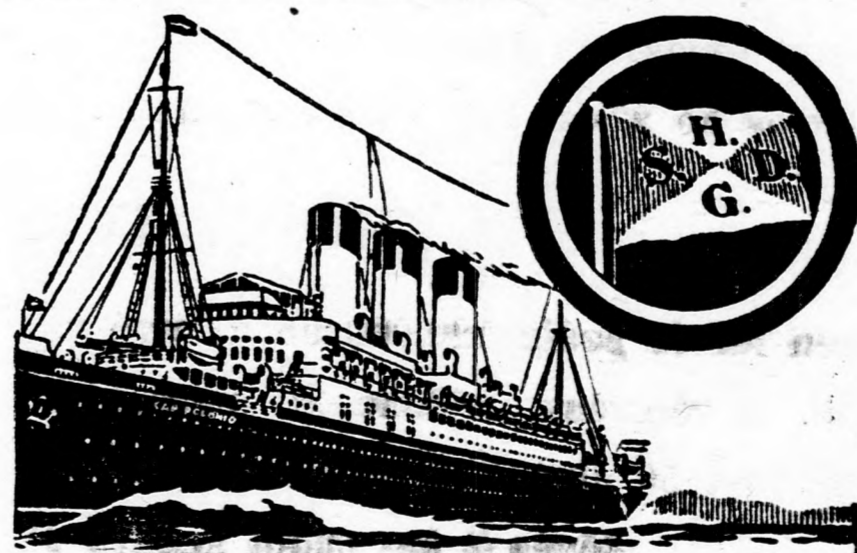
Kérjen árajánlatot! 859

Kosmetika Foto-Sport
Sombor, SHS.

Udvarost keres

azonnali belépésre 985

Bergenthal szállító.

Hamburg-Südamerikanische Dampfschiffarts-Gesellschaft

„CAP POLONIO“

a legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajó, kitűnő berendezéssel, I., II. és III. osztályu utasok részére.

INDUL HAMBURG BÓL ÁPRILIS HÓ 12-IKÉN.

Április 5-én „VIGO“,

„ 20 án „TUCUMAN“,

„ 26 án „ANTONIO DELFINO“

Argentina, Brazília és Uruguayba.

Bővebb felvilágosítással szolgál

619

Jugoszláviai főügynökség Zagreb, Petrinska 73.

Eladó ⁹⁷³
bognárműhely
szerszámmal együtt.

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Két szekrény
és egy sparherd, jó
állapotban levő, eladó ⁹⁷⁷
Fischer Miklósnál
Knez Pavlova (Kinizsi) utca.

Eladó cséplőgarnitúra.
Magyar állam gyártmányu, 8 lőerejű
cséplőgarnitúra, üzempépes állapot-
ban, teljes felszereléssel és elevátor-
tal együtt, szabadkézből eladó;
továbbá ugyanott jó állapotban levő,
vendéglősöknek alkalmas, jégszekrény
is. Bővebbet **PIKING JAKAB** ügynöknél.

Pálinkafőzőkazán
(kerékenjáró), **eladó.**
200 l tartalmu ⁹⁷⁶
Filip Paja Vel. Becskerek, Pasityeva u. 28.

Naponta friss ⁹⁷⁹
TEAVAJ
olesón kapható.
Simon József, Klub kávéház.

Kertmegnyitás.

Veliki Becskerek intelligens közönségé-
nek legkellemesebb szórakozóhelye, a

**„Srpska Kruna“-szálló kerthelyi-
sége, május hó 17-én, csütörtökön**

elsőrendű zenével megnyílik! A kerthelyiségben esténként egy első-
rendű orosz női- és férfizenekar hangversenyez, az utcai terrasszon
pedig **Herzenberger Janos** közkedvelt cigányzenekara muzsikál.
A nap bármely szakában meleg és hideg ételek kaphatók! Naponta friss
fagyalt! és állandóan frissen csapolt sör! **Elsőrangú konyha!**
Kifünő borek! Családok találkozóhelye! Szolid és
figyelmes kiszolgálás! Számos látogatást kér, tisztelettel ⁹⁸³
JUNG PÁL és TÁRSA, a „Srpska Kruna“-szálló tulajdonosai.

**Több családból álló
méhkas házzal együtt,**
mely esetleg üzlethelyiségnek is
alkalmas, ⁹⁵⁰
azonnal eladó.

Krutsch Ferenc, Star i Lec (Bánat).

Nagy pince ⁹⁶³
kiadó. Bővebbet:

Sander M. József cégnél.

Üzletmegnyitás! Tisztelettel értesitem Vel.
Becskerek és környéke t.
közönségét, hogy a Zsitni trg (Buza téren) **Dungyerszky féle házban**
kézmű- és rőfösáruüzletet
nyitottam és azt du-san felszereltem a legfinomabb angol, francia és cseh
férfi- és nőruhaszövetekkel,
melyek a legmodernebb színekben kaphatók. ⁷⁷⁵

Selyem ruhavászon, kosztümszövetek, batiszt, zefírek, Voít-delaine,
kreton minden színben, bélésáruk és szabókellékek, gyapju,
kanavász, paplan- és vánkossáthuzatokban nagy választék
Áruimat közvetlen a gyárból szereztem be és így abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy azt a legolcsóbb napjárban tudom a fogyasztóknak számítani
Saját érdekében tekintse meg üzletemet és győződjön meg áruim minőségéről
és olesóságáról. **Csakis elsőrendű áruk!** A t. közönség szíves pártfogását kéri
Dimtri, e Andrejević kézmű- és rőfösárukereskedés, a „Fehér tulipán“-hoz.

364—1923.

962

Hirdetmény.

Folyó év június hó 5-én d. e. 10
órákor **Torak** községében a köz-
ség-háza tatarozása végett ajánlati
versenyfolytalás fog tartatni.

A költségvetési összeg 48.320 Din
40 para Az ajánlatok 20 dinár
bélyeggel ellátva zárt borítékban
legkésőbb fenti határidőre nyujtan-
dók be. Óvadék címén 2500 dinár
helyezendő el a községi pénztárba.
Vállalkozó munkadíját csak a
megyei mérnök által eszközölt felül-
vizsgálat után veheti fel egy ösz-
szegben a községi pénztárból.

A költségvetés a hivatalos órák
alatt a községi jegyzői irodában
megtekinthető

Vel Torak, 1923 május 9

Kern Ervin s. k., Szekosán Jon s. k.,
jegyző. bíró.

Pošto sam nameran pre-
uzeti radnju Radić i Krpučić
u Orlovatu, to molim da se
svi poverioci, zainteresovani
meni izvolu javiti radi svojih
potraživanja, u roku od 7 dana
na adresu:

M. Stanković,
Tomaševac.

Mivel a Radity és Krpuesity-
féle üzletet Orlováton átvenni
szándékozom, felkérem az ér-
dekelteket, hogy követeléseit
7 napon belül nálam je-
lentsék be.

⁹³⁴ **M. Stankovity,**
Tomasevac.

Hirdetmény.

A **Cukorgyár Rt. Veliki Becskerek,** az 1923 március 25-én Veliki Becskereken meg-
tartott rendkívüli közgyűlés határozata és a kereskedelem- és iparügyi miniszterium Beograd, folyó évi
március hó 27-én kelt 1827. számú jóváhagyása alapján, a társaság alaptőkéjét

6 millió dinárról 12 millió dinárra

emeli fel és pedig 120.000 db a folyó üzletévre osztalékjogosult, 50 dinárról szóló új részvény kibocsátása
által. A részvénytulajdonosok jogosultak minden régi részvényre, annak bemutatása ellenében, egy új
részvényt 50 dinár lefizetése ellenében átvenni.

Az elővételi jog májtól kezdve **1923. évi június hó 5-ig** a következő helyeken gyakorolható:

- Veliki Becskereken a gyár pénztáránál,
- Beogradban a Filiale der Prager Kreditbanknál,
- Genéveben Lombard, Odier & Co. cégnél,
- Londonban Nevile, Foster & Co. cégnél,
- Párisban Nevile, Foster & Co. cégnél,
- Budapesten a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál,
- Prágában a Bank für Handel und Industrie, ehemals Länderbanknál.

Veliki Becskerek, 1923. évi május hó 15-én.

961

AZ IGAZGATÓSÁG.